

Regeringens proposition

1990/91: 70

om ändring i lagen (1985: 193) om
internationell järnvägstrafik

Prop.
1990/91: 70

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 6 december 1990.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Laila Freivalds

Propositionens huvudsakliga innehåll

Genom lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik har vissa delar av 1980 års fördrag om internationell järnvägstrafik (COTIF) införlivats med svensk rätt. Lagen trädde i kraft den 1 maj 1985. Vid samma tidpunkt blev fördraget gällande för Sverige.

Ändringar i COTIF kan i vissa hänseenden beslutas av ett revisionsutskott inom den internationella organisation, OTIF, som bildades genom fördraget. Om inte en tredjedel av medlemsstaterna inom en viss tid har anmält invändning mot beslutet, träder ändringarna i kraft för samtliga medlemsstater vid en bestämd tidpunkt. En stat som vill undgå att bli bunden av ändringarna måste säga upp fördraget.

Revisionsutskottet beslöt i maj 1990 om ett par smärre ändringar i det bihang till COTIF som reglerar befordran av gods. Riksdagen har godkänt att Sverige inte gör några invändningar mot ändringarna (prop. 1990/91:12, LU4, rskr. 2). Inte heller någon annan medlemsstat har anmält invändning mot ändringarna. Dessa träder därför i kraft den 1 juni 1991.

I propositionen föreslås att ändringarna i COTIF införlivas med svensk rätt.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I fråga om sådan internationell järnvägsbefordran av gods som avses i bihang B till fördraget gäller som svensk lag bihanget, med undantag av bestämmelserna i bilaga I (RID), i dess franska lydelse efter ändring enligt det beslutsprotokoll som nämns i 2 §.

Föreslagen lydelse

3 §¹

I fråga om sådan internationell järnvägsbefordran av gods som avses i bihang B till fördraget gäller som svensk lag bihanget, med undantag av bestämmelserna i bilaga I (RID), i dess franska lydelse efter *dels* ändring enligt det beslutsprotokoll som nämns i 2 §, *dels den ändring som har antagits av revisionsutskottet inom OTIF enligt beslutsprotokoll den 31 maj 1990. Sistnämnda protokoll är intaget i bilaga 3 till denna lag.*

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1991.

¹ Senaste lydelse 1990:1167

PROTOCOLE DES DECISIONS

adoptées par la Commission de révision au cours de sa deuxième session
tenue à Berne, du 28 mai au 31 mai 1990

En application des articles 19 et 21 de la Convention relative aux transports internationaux ferroviaires (COTIF), signée à Berne le 9 mai 1980, les représentants des Etats membres désignés en annexe et dûment habilités à cet effet se sont réunis au sein de la Commission de révision.

Au terme des discussions qui se sont tenues à Berne du 28 mai au 31 mai 1990, au siège de l'Office central des transports internationaux ferroviaires, la Commission de révision a arrêté les dispositions suivantes:

I. Décisions de modifications de la COTIF relevant de la compétence de la Commission de révision.

La Commission de révision décide les modifications suivantes:

Article 47 CIM

Le texte du § 2 (ancien), devenant § 3 selon la version du Protocole des décisions du 21 décembre 1989 de la Commission de révision, est modifié comme suit:

"§ 3 Les intérêts ne sont dus que si l'indemnité excède 8 unités de compte par lettre de voiture."

§ 4 du RIE, Annexe IV aux Règles uniformes CIM

Le texte du § 4 est modifié comme suit:

"§ 4 Les colis express doivent être transportés par des moyens rapides dans les délais prévus aux tarifs internationaux. Les délais de livraison doivent, en tout cas, être plus réduits que les délais appliqués en vertu de l'article 27 des Règles uniformes."

II. Propositions de modifications de la COTIF relevant de la compétence de l'Assemblée générale.

La Commission de révision propose à l'Assemblée générale de l'OTIF, les modifications suivantes:

LISTE DES ETATS PRESENTS OU REPRESENTES A LA DEUXIEME
SESSION DE LA COMMISSION DE REVISION

1. Albanie
2. Allemagne (Rèpublique fédérale d')
3. Autriche
4. Belgique
5. Bulgarie
6. Danemark
7. Espagne
8. France
9. Grèce
10. Hongrie
11. Irlande
12. Italie
13. Liechtenstein
14. Luxembourg
15. Norvège
16. Pays-Bas
17. Pologne
18. République démocratique allemande
19. Roumanie
20. Royaume-Uni
21. Suède
22. Suisse
23. Tchécoslovaquie
24. Turquie
25. Yougoslavie

BESLUTSPROTOKOLL

antaget av revisionsutskottet vid dess andra möte den 28–31 maj 1990 i Bern.

I enlighet med artiklarna 19 och 21 i fördraget om internationell järnvägstrafik (COTIF) som slutits i Bern den 9 maj 1980 har representanter för de medlemsstater som framgår av bilagan sammanträtt i revisionsutskottet.

Sedan överläggningarna, som pågått den 28–31 maj 1990 i centralbyråns för internationell järnvägstrafik lokaler i Bern, avslutats, har revisionsutskottet fattat följande beslut.

- I. Beslut om ändringar i COTIF som revisionsutskottet är behörigt att besluta om.

Revisionsutskottet beslutar om följande ändringar:

Artikel 47 CIM

Lydelsen av § 2 (äldre), som enligt revisionsutskottets beslutsprotokoll den 21 december 1989 blir § 3, ändras enligt följande:

” § 3 Ränta betalas endast om ersättningsbeloppet överstiger 8 beräkningsenheter per fraktsedel.”

§ 4 i RIEx, Bilaga IV till de enhetliga rättsreglerna CIM

Lydelsen av § 4 ändras enligt följande:

” § 4 Expressgods skall befordras med snabba transportmedel inom de frister som föreskrivs i de internationella tarifferna. Leveransfristerna skall alltid vara kortare än de frister som gäller enligt artikel 27 i de enhetliga rättsreglerna.”

- II. Förslag till ändringar av COTIF som faller under generalförsamlingens kompetens.

Revisionsutskottet föreslår OTIF:s generalförsamling följande ändringar:

FÖRTECKNING ÖVER DE STATER SOM VARIT NÄRVARANDE ELLER REPRESENTERATS VID REVISIONSUTSKOTTETS ANDRA MÖTE

1. Albanien
2. Förbundsrepubliken Tyskland
3. Österrike
4. Belgien
5. Bulgarien
6. Danmark
7. Spanien
8. Frankrike
9. Grekland
10. Ungern
11. Irland
12. Italien
13. Liechtenstein
14. Luxemburg
15. Norge
16. Nederländerna
17. Polen
18. Tyska Demokratiska Republiken
19. Rumänien
20. Storbritannien
21. Sverige
22. Schweiz
23. Tjeckoslovakien
24. Turkiet
25. Jugoslavien

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 6 december 1990

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Engström, S. Andersson, Göransson, Dahl, R. Carlsson, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Freivalds, Wallström, Löow, Persson, Molin, Sahlin, Larsson, Åsbrink

Föredragande: statsrådet Freivalds

Proposition om ändring i lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik

1 Inledning

Internationell järnvägsbefordran regleras i 1980 års fördrag om internationell järnvägstrafik (Convention relative aux transports internationaux ferroviaires, COTIF), som trädde i kraft den 1 maj 1985. Genom detta fördrag bildades en ny organisation, Mellanstatliga organisationen för internationell järnvägstrafik (l'Organisation intergouvernementale pour les transports internationaux ferroviaires, OTIF) med säte i Bern. Till COTIF hör ett protokoll om privilegier och immunitet för OTIF samt två bilagor, bilaga A med enhetliga rättsregler för avtal om internationell järnvägsbefordran av resande och resgods (CIV) och bilaga B med enhetliga rättsregler för avtal om internationell järnvägsbefordran av gods (CIM). Ett trettiotal stater, däribland Sverige, har tillträtt fördraget.

Genom lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik har de delar av fördraget som innehåller materiella bestämmelser införlivats med svensk rätt. Detta har skett genom föreskrifter om att bilaga A och bilaga B i deras franska lydelse skall tillämpas som svensk lag. Beträffande ansvarigheten för skada vid befordran av resande gäller dock 1 och 2 kap. järnvägstrafiklagen (1985:192) i stället för motsvarande bestämmelser i bilaga A. Vidare har vid införlivandet av bilaga B undantagits dess bilaga I, reglementet om internationell järnvägsbefordran av farligt gods (RID). Den nu nämnda lagstiftningen trädde i kraft den 1 maj 1985.

Ändringar i fördraget kan i vissa hänseenden beslutas av revisionsutskottet inom OTIF. Om inte en tredjedel av medlemsstaterna inom en viss tid har anmält invändning mot beslutet, träder ändringarna i kraft för samtliga medlemsstater vid en bestämd tidpunkt, nämligen första dagen i tolfte månaden efter det att organisationens sekretariat (centralbyrån) lämnade underrättelse om ändringarna. En stat som vill undgå att bli bunden av ändringarna måste säga upp fördraget.

Våren 1989 inleddes ett arbete med att revidera COTIF. Som ett led i revisionsarbetet höll OTIF:s revisionsutskott ett möte i Bern den 14–21

december 1989. Vid detta möte beslöt utskottet om vissa ändringar i CIV och CIM. Dessa ändringar har införlivats med svensk rätt genom en ändring i lagen om internationell järnvägstrafik, som träder i kraft den 1 januari 1991 (jfr prop. 1990/91:43, LU14, rskr.54).

Revisionsutskottet beslöt vid ett andra möte i Bern den 28–31 maj 1990 bl. a. om vissa ytterligare ändringar i bihang B till fördraget. Centralbyrån underrättade i en skrivelse av den 21 juni 1990 medlemsstaterna om beslutet.

I prop. 1990/91:12 om ändring i 1980 års fördrag om internationell järnvägstrafik (COTIF) föreslog regeringen riksdagen att godkänna att Sverige inte skulle anmäla några invändningar mot de ändringar i bihang B till 1980 års fördrag om internationell järnvägstrafik som beslutats vid mötet med revisionsutskottet den 28–31 maj 1990. Riksdagen biföll förslaget i propositionen (se 1990/91:LU4, rskr. 2).

Inte heller någon annan medlemsstat har inom föreskriven tid anmält invändning mot beslutet. Ändringarna träder därför i kraft för samtliga medlemsstater den 1 juni 1991. Jag avser att nu ta upp den lagändring som beslutet föranleder.

Som jag framhöll i prop. 1989/90:120 och prop. 1990/91:43 är den beslutsordning som jag har funnit bör tillämpas i ärenden av detta slag ganska tungrodd. Riksdagen har alltså först tagit ställning till om Sverige bör anmäla invändning mot det nu aktuella beslutet (se 10 kap. 2 och 4 §§ regeringsformen, RF). Sedan förutsättningarna för att beslutet skall träda i kraft numera inträtt, har riksdagen att i detta ärende pröva frågan om att med svensk rätt införliva de ändringar som riksdagen redan har godtagit i sak.

För situationer av detta slag har 10 kap. 5 § andra stycket RF fått sin nuvarande utformning (jfr prop. 1984/85:61). Enligt denna bestämmelse får riksdagen beträffande en internationell överenskommelse som införlivats med svensk rätt genom inkorporering föreskriva att framtida ändringar i överenskommelsen automatiskt skall gälla här i riket. En sådan förtida inkorporering får bara avse ändringar av begränsad omfattning.

Det finns anledning att i fortsättningen undvika den omgång som den nuvarande beslutsordningen medför. Regeringen har därför föreslagit riksdagen att med stöd av 10 kap. 5 § andra stycket RF besluta om en ändring av lagen om internationell järnvägstrafik av innebörd att framtida ändringar i COTIF som beslutats av revisionsutskottet och som blivit bindande för Sverige "i förväg" skall inkorporeras med svensk rätt (se prop. 1990/91:43). Beslut om en sådan lagändring fattas i samma ordning som vid stiftande av grundlag, dvs. normalt genom två likalydande riksdagsbeslut med mellanliggande riksdagsval (se 8 kap. 15 § RF). Riksdagen har som vilande antagit förslaget (se 1990/91:LU14, rskr. 54).

2 Allmän motivering

2.1 Införlivande av ändringarna i COTIF

Mitt förslag: De ändringar av CIM som har beslutats av revisionsutskottet vid dess möte den 28–31 maj 1990 införlivas med svensk rätt.

Skälen för mitt förslag : De ändringar som revisionsutskottet har beslutat vid sitt möte i maj 1990 är rena följdändringar till de ändringar som beslöts vid utskottets möte i december 1989. En närmare redogörelse för ändringarna finns i prop. 1990/91: 12.

Sverige har i enlighet med riksdagens godkännande inte anmält några invändningar mot ändringarna. Inte heller någon annan medlemsstat har inom föreskriven tid anmält någon invändning mot revisionsutskottets beslut. Ändringarna träder därför i kraft för samtliga medlemsstater den 1 juni 1991.

Riksdagen har alltså i sak redan godtagit de aktuella ändringarna. Dessa skall nu införlivas med svensk rätt. De befodringsrättsliga bestämmelser som finns i bihangen till COTIF har införlivats i svensk rätt genom inkorporation. Detta innebär att den autentiska konventionstexten i dess franska lydelse har gjorts direkt gällande i Sverige och skall tillämpas av de svenska myndigheterna. Som ett hjälpmedel vid sidan av den autentiska texten har också publicerats en översättning av överenskommelsen till svenska. Det nu aktuella revisionsprotokollet jämte en svensk översättning bör alltså fogas som en bilaga till lagen om internationell järnvägstrafik. Ändringarna föranleder också en ändring i 3 § i denna lag.

3 Upprättat lagförslag

I enlighet med det anförda har inom justitiedepartementet upprättats ett förslag till lag om ändring i lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik.

Den föreslagna ändringen är av sådan beskaffenhet att lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Yttrande från lagrådet bör därför inte inhämtas.

4 Specialmotivering

Lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik

3 § I fråga om sådan internationell järnvägsbefordran av gods som avses i bihang B till fördraget gäller som svensk lag bihanget, med undantag av bestämmelserna i bilaga I (RID), i dess franska lydelse efter dels ändring enligt det beslutsprotokoll som nämns i 2 §, dels den ändring som har

antagits av revisionsutskottet inom OTIF enligt beslutsprotokoll den 31 maj 1990. Sistnämnda protokoll är intaget i bilaga 3 till denna lag.

Prop. 1990/91:70

Genom denna paragraf har redan i gällande rätt bilang B till COTIF, de enhetliga rättsreglerna för avtal om internationell järnvägsbefordran av gods (CIM) jämte bilagor, införlivats i svensk rätt. Från tillämpligheten av bilang B har i 3 § gjorts undantag från bilaga I till CIM, reglementet om internationell järnvägsbefordran av farligt gods. Detta reglemente omfattar i huvudsak föreskrifter av teknisk natur och har införlivats med svensk rätt genom förordningen (1982:923) om transport av farligt gods (20 § första stycket). Vidare har genom den ändring av lagen som träder i kraft den 1 januari 1991 med svensk rätt införlivats de ändringar i CIM som beslutades av revisionsutskottet vid mötet i december 1989.

Genom den nya lydelsen införlivas med svensk rätt de ändringar som har beslutats av revisionsutskottet vid mötet i maj 1990.

Ikraftträdandebestämmelsen

De av revisionsutskottet beslutade ändringarna i bilang B till COTIF träder i kraft för medlemsstaterna den 1 juni 1991. Vid samma tidpunkt bör alltså den nu föreslagna ändringen i 3 § lagen om internationell järnvägstrafik träda i kraft.

5 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att anta förslaget till lag om ändring i lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.